Skjernøyposten

- ------ ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr.2. **Vår - Sommer 2013** **45. årg.**

17.mai 2013

Været la en liten demper på feiringen i år, men ikke mye. Da det samtidig var pinsehelg, var mange "hyttefolk" med i toget som gikk fra kapellet til Ytre Farestad, rundt Målfrid Berges hus og tilbake til kapellet. På vei opp til Kniben kom regnet oss i møte, og mange angret på at paraplyen lå igjen i bilen. Toget var nok like langt som i fjor, og aspirantene i Mandal guttekorps sto for det musikalske innslaget.

Ett minutts stillhet etter talen av Eivind.

Eivind Syvertsen holdt en god tale for dagen, hvor han poengterte verdien med å bo i et fritt land. Deretter var det gudstjeneste med prost Haraldstad som talte over teksten om de 10 spedalske. Da vi kom ut etter at gudstjenesten var over, var mange gått hjem, kanskje for å få på seg tørt tøy. Lekeplassen for de minste var likevel full av store og små, der var det sekkeløp og andre leker på gang. På fotballbanen var lekene for de litt større i gang. Mursteinholding og skytekonkurranse med pil og bue var noen av konkurransene vi observerte. Vi var innom grendehuset en tur, og der var stemningen høy. En god del hadde funnet veien hit, og de koste seg med kaffe, kaker, is, pølser og brus som seg hør og bør på 17. mai.

Thomas Svindal er helt klar

Senere viste Alf Tore film på kapellet, en serie som Tor Anders hadde laget, barna så på film i lillesalen, og det var salg av fiskesuppe. Ca. 60-80 møtte opp på denne delen av underholdningen.

Flere bilder side 2

Drilljentene ankommer

Eivind holder talen ved minnestøtten.

Hvert år 17. mai blir Skjernøybroen pyntet med flagg. Det er en vakker skue for alle som besøker øya på denne dag. Det var en del vind i år, så flaggene sto rett ut.

Kafeen i grendehuset 17. mai. Godt frammøte.

Skjernøyposten

-ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Sigurd Aalvik, redaktør, tlf. 38 26 86 11
I redaksjonen:
Evert Knutsen, tlf. 38 26 86 86
Janne Knutsen, kasserer, mob 915 49 971
Rita Dyrstad, mob. 415 56 866
Hanne Arntsen mob. 971 82 482

Skjernøy, 4516 Mandal.

Bankgirokonto: 7877. 06. 62604

Internettadresse til Skjernøyposten er;
www.skjernoyposten.no

E - postadresse: skjernoyposten@gmail.no

E-post vedr. Abonnement:
abonnement@skjernoyposten.no

Adresseforandringer meldes til Evert Knutsen Skjernøyveien 254, 4516 Mandal. Tlf. 38 26 86 / 416 68949 eller **E-post vedr. adresseendringer;** adresse@skjernoyposten.no

Kontakt USA: Morgan Hansen
Box 549, Annandale N.J.
08801 USA
Cell phone: 908-693-7626
Mail: mrmorganh@hotmail.com

Abonnementspris pr. år kr 150 - USA, $ 20

Fiskenytt

Så er det blitt sommer igjen, og med den følger stor aktivitet på sjøen, våren har vært heller i kaldeste laget, og ikke fristet til den store aktiviteten på havet.

I pinsen slo makrellen til med stim på mange bukter, det ble tatt gode fangster på stang og snøre både i Farestadvågen, på Bergekilen og i Juvika, ikke den store størrelsen, men ypperlig i steikepanna. Yrkesfiskerne, som fisker med drivgarn, har også fått gode fangster av stor makrell lengre ute. Dette fisket er over for i år, da det har vært problemer med omsetningen av så store fangster. Ingen fiskere fra øya deltar i dette fisket. Prisene er svært høye på den første fisken, men så må man også flere timers kjøring ut fra land for å fange den. Så snart fangstene øker faller prisene. En fisker fra øya driver dorgefiske etter makrell, for levering til Fiskelaget i Mandal i sommer.

De første krabbeteinene er allerede på plass, og det er bra med krabber, men de er foreløpig av skrøpelig kvalitet. Det bedrer seg nok når bare vanntemperaturen øker. På denne tiden er det bare de små krabbene, og da særlig hannkrabbene, naddene, som normalt er brukbare. Av en eller annen grunn holder krabbebestanden seg svært høy, tross intenst fiske gjennom hele sommeren og høsten. Til sine tider virker det som det er "overbefolkning", av krabber. En mulig grunn er at det er mindre fisk som spiser yngelen.

Det meldes også om gode fangster av torsk, i god størrelse, det samme gjelder småtorsk. Så det ser ut som forskernes prognoser om dårlig torskebestand ikke helt holder stikk i vårt område.

Noen fiskere fra øya driver fiske etter leppefisk, som leveres til lakseoppdretterne. De spiser lakselusene som er et stort problem for oppdretterne. Dette fisket startet 27. mai. Men sannsynligvis på grunn av lav vanntemperatur, har fangstene vært dårlige til nå. Det er berggylt, grønngylt og bergnebb (hårjodd) som er de mest brukte typene. I de siste to år har flere startet oppdrett av rognkjeks, for samme formål. Disse har foreløpig bare vært et lite supplement til leppefiskene.

Om ikke så lenge er det tid for laksefiske med kilenot, og vi har fått inntrykk av at de fleste som deltok i fjor, akter å forsøke seg også i år. Fangstene i de senere år har vært bra, selv med en meget kort sesong. Med litt flaks og hjelp fra værgudene, blir det nok laks i år også. Vind og strømforhold har stor betydning for resultatet.

Evert Knutsen

Terna er på plass

Terna, et av våre vår- og sommertegn, var sent ute i år, den pleier å innfinne seg i månedsskiftet april, mai, men i år var den ikke å se før 9.mai.

Kald og sen vår er årsaken til den sene ankomst. Nå er den på plass i ganske stort antall. Så får vi håpe at den greier å få unger på vingene, det har vært sparsomt med det de siste årene.

Grågåsa som har økt stort i antall lokalt de siste årene, viste seg 13.mai med unger. Ikke mindre enn 2 kull ble sett svømmende i Nordfjorden, et par med 2 unger, og et med 4.

I pinsehelgen var det stor trafikk på sjøen. Det flotte været var selvsagt sterkt medvirkende til å gi båtsesongen en god start.

Evert

Skjernøy Kapell

Ungdomsforenings utlodning var i år 23. mars. Det var som det pleier veldig mange gevinster og mange frammøtte. Utlodningen ble greit avviklet og det kom inn ca. 75.000 som er et meget bra resultat. Skjernøy familiekor, som ble startet sist høst, sang 3 sanger.
Så barneforeningens utlodning. I høst og vår har det vært ca. 20 barn hver gang. Nå var vi spente på alt vi hadde fått laget, om det ble penger å sende til misjonen. I år gikk det til arbeid i Bangladesh. Og tenk – nesten kr 17 300 fikk vi inn. Vi var kjempefornøyde! Olaug E. Rappe hadde en liten bildeserie fra Bangladesh og holdt en andakt over dette.
21.april var det vårfest. Stein Ole Kolstad holdt andakt. Anette Solheim Haugen sang, ved pianoet Lotte Aalvik. En fin ettermiddag med mye god mat og tilbehør.
Dugnad 2. mai, da ble det vasket ute og inne. Vi sto på alle som var der. Savna noen kvinnemennesker, men det gikk bra. Huset er jo større, det tar lenger tid, men når alle står på, går det greit.
Vi plantet utenfor i skråningen, la på barken vi hadde til overs - tror det kan bli fint etter hvert.
Nå står sommeren for døra - mindre aktiviteter - Men til høsten er vi sterkt tilbake, blant annet med 100års-fest for kapellet, dato 9. november. Merk dere denne datoen - Stor fest blir det da.

Sommerlig hilsen Å. Aa.

Kafekonsert med Voc - kor på kapellet

Lørdag 11. mai.
En vokal gruppe med utspring fra Storsalen i Oslo. Medlemmene er nå spredt over hele landet, men møtes én gang i året til konserter. I år var det Skjernøy og Mandal sin tur. Koret dirigeres av Helge Harlia, ble startet i 2003, og en av medlemmene er Anette Solheim Haugen som i sommer bor på Skjernøy. Det var ungdomsgruppa som stelte i stand, og det var godt frammøte. Før konserten ble det servert kveldsmat. Koret sang mange kjente norske sanger, som var veldig godt å høre på. Vakker og spennende vokalmusikk.

Anette Solheim Haugen

Skjernøy menighetsutvalg

Vi tar med noe fra årsmøtet som ble holdt etter en gudstjeneste i mars. Menighetsutvalget i 2012 har bestått av Jan Harald Syvertsen, leder, Claudia Christensen, Brita Tobiassen og Ester Vågsvoll, kasserer. Sogneprest Per Ragnar Haraldstad møter fast på møtene. Det har vært 3 styremøter.
Menighetsutvalget har delt ut 7 stk. 4-årsbøker og gitt 3 dåpshilsner. Alle i 4 – 7 klasse får tilbud om å være kirkeassistenter, og i 2012 har det vært Liv Kristin Gauksås, Mathea Puntervold, Jonatan Ploug Aalvik, Julian Bøe, Fredrik Berge, Pauline Ilebekk, Emily Hjemdal, Alette Kristine Syvertsen og Ruth Amanda Rudaityte.
Fra 8. klasse og oppover kan de som vil være teknikere, og disse har vært: Erlend Gauksås, Kristian Lans Syvertsen, Gard Lehne, Margrethe Lans Syvertsen, Susanne Abrahamsen, Veronica Syvertsen, Håkon Torgersen, Bendik Bøe, Rebekka Torgersen, Leiv Kjetil Gauksås, Alfred Gundersen og Torbjørn Johannesen.
I 2012 har det vært 21 gudstjenester på kapellet. Gudstjenesten som skulle vært på Fotballbanen 01.07, ble avlyst på grunn av usikkert vær, og ble flyttet inn. Denne dag hadde var det besøk fra Mandal kirke. 15. juni 2012 var det ungdomsgudstjeneste på kapellet. Ungdomsgruppa hadde sandvolleyballturnering for Holum og Mandal med gudstjeneste etterpå. På denne gudstjenesten var det 150 stk.
Antall besøkene på gudstjenester i 2012 har vært 2187 personer, det vil si i snitt 104 per gang.

Skjernøy-boer ledet fjerning av 3500 "norske" reinsdyr i Antarktis

- Jeg har opplevd mye forskjellig i mitt yrkesliv, men dette er det mest spesielle prosjektet jeg har vært med på, sier Carl Erik Kilander til Skjernøyposten.

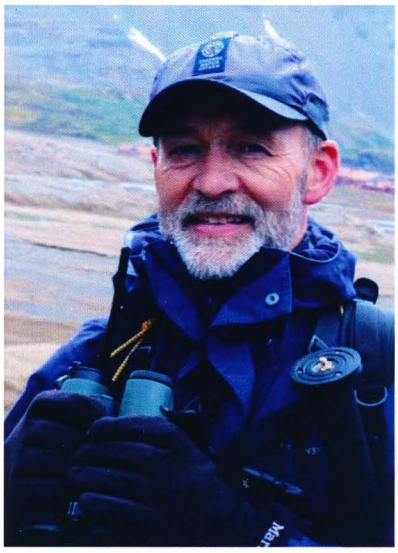

Erik Kilander

Kilander, som nylig har flyttet til Farestad, jobber som prosjektleder i Statens Naturoppsyn (SNO). I vinter ledet han et fagteam bestående av fire skarpskyttere fra SNO og 11 reindriftssamer for å fjerne "norske" reinsdyr på den britiske øya Sør-Georgia i Sørishavet.

- Grunnen til at reinsdyrene må bort, er at dyrene ikke hører hjemme i dette miljøet. De første reinsdyrene ble satt ut av norske hvalfangere i 1911. Etter at de siste hvalfangerne forlot Sør-Georgia på 1960-tallet har bestanden økt voldsomt, og med sterk nedbeiting av øyas naturlige vegetasjon er reinsdyrene blitt en trussel mot øyas naturmiljø.

Når vegetasjonen forsvinner ødelegges også hekkeområder for fuglearter som bare fins på Sør-Georgia. Forsøk med inngjerdete prøveflater viser at den opprinnelige vegetasjonen kommer tilbake når beitingen opphører. De britiske myndighetene på øya har derfor bestemt seg for at alle reinsdyrene må fjernes, og for et par år siden henvendte de seg til norske myndigheter for å få hjelp til å gjøre jobben. Kostnadene dekkes i sin helhet av britene.

Kilander forteller at han og en samisk kollega dro til Sør-Georgia i januar 2012 for å forberede årets feltoperasjon. Sammen med 15 håndplukkede personer – bl.a. fra reindriftsmiljøet i Finnmark - reiste han på ny nedover like etter jul og kom hjem fra Sør-Georgia tidlig i mars i år.

- Det var to måneder med hardt fysisk arbeid i ulendt terreng og tøft klima. Vi satte opp ledegjerder og innhegninger som flest mulig av reinsdyrene skulle drives inn mot, for deretter å slaktes. Dyr som det ville være vanskelig å drive inn skulle skytes av skarpskytterne fra SNO. Mye skulle klaffe, og det var mye som kunne gå galt, ikke minst i forhold til lunefulle værforhold og det å skulle gjennomføre deler av slaktejobben på en innleid fisketråler, sier Kilander.

Av en antatt bestand på ca. 3000 dyr var planen dette første året å fjerne ca. 1000 dyr. Det viste seg imidlertid å være mange flere reinsdyr på øya, trolig nærmere 5000.

- I løpet av de to månedene klarte vi å ta ut 3496 dyr, dvs. to tredjedeler av hele bestanden. Kjøtt fra slaktede dyr ble tatt vare på så langt det var praktisk mulig, og det meste av kjøttet selges til cruiseskip som seiler i antarktiske farvann.

Alle reinsdyrene skal bort, og de resterende 1500 må tas til neste år. Når dette er gjort vil nok et kapittel av den norske hvalfangsthistorien på Sør-Georgia være avsluttet, sier Carl Erik Kilander.

Årets Knabentur

Årets Knabentur gikk av stabelen uvanlig seint, men likevel svært godt. 65 små og store øyboere var spente på om snøen på Knaben ville holde fasongen til midt i april, men skiføret i dalstrøka innenfor var upåklagelig. Nytt av året var omvisning i gruvene på Knaben lørdag formiddag. Så godt som alle deltok på en spennende tur både inn i fjellet og inn i en del av norsk industri- og krigshistorie. Så var det tid for korte og lange skiturer i strålende sol. Kaffekoppen kunne også nytes i solveggen for de som foretrakk det, og svømmehallen ble flittig brukt. På kvelden bidro små og store med quiz og leker, og tradisjonen tro fikk vi spist oss mette og kvalme på det sagnomsuste godteribordet. Søndag var det skiløp i litt surt og ugjestmildt vær, men tøffe deltakere trosset været. Takk til Kjell Gauksås for flott løype! Turene til Knaben er et stort høydepunkt for mange av oss her på øya. Det er glade barn, gode opplevelser og koselige samtaler. Undertegnede har observert følgende utsagn om turene: "Kan vi flytte til Knaben? Knaben er som himmelen! Knaben-turen var gøyere enn Legoland!" Vi i komiteen gleder oss allerede til neste år og ønsker alle velkommen til tur i 2014!

På vegne av komitéen, Gunhild Hågan Strømberg

Søndagsskoletur

Søndag 26. mai 2013. Været og rammen rundt kunne ikke vært bedre. Veien var ikke lang, for i Tjusdalsbukta koste vi oss fra kl. 1300. Det var mange som kom. Ca. 17 familier, men noe eksakt antall har jeg ikke. Det så ut som både store og små koste seg i solen. De som ville kunne grille medbrakt. Det var hoppeslott å hoppe på, maks 5 om gangen. Det var pinnespill å leke med, og stylter for de som ville prøve det. Noen vasset på stranden, og noen tok seg også en dukkert.

Gulliver dukket opp og delte ut saftis. Til stor glede for mange av barna.

Forts. neste side

Det ble fanget krabber, og vi sang " Alle, alle vil vi ha med, vil vi ha med til himlen....osv., mens søndagsskolelæreren Arne Svindland gikk og vasset og spilte på gitar. Lillian og Tom Inge Dyrstad takket av etter 24 år i søndagskolen, og fikk en liten gave hver for lang og tro tjeneste, og en stor applaus. Så dukket det opp en artig sak/kar. GULLIVER.... en stor fisk som delte ut saftis til alle barna. Den ruslet rundt med lang hale av nysgjerrige som kikket på den store fisken. Alle så ut til å storkose seg denne fine dagen, og det er ingen vits i å hoppe over bekken etter vann osv., når vi bare kan krysse Skjernøyveien....
Tusen takk for en super dag. Åse-Karin H. Aanensen

Lillian og Tom Inge ble hedret for sine 24 år i søndagskolen.

Dette er moro.

To tyske menn omkommet på sjøen

Fredag 19 april ble det satt i gang full redningsaksjon ned redningsskøyter og helikopter i skjærgården utenfor Skjernøy. Det var tre tyske fisketurister som var dratt ut fra hytten de leide på landsiden i Skjernøysund forholdsmessig i grov sjø i 09.00 om morgen.
Det var en annen båt med tsjekkiske fisketurister som hadde dratt ut fra Tregde Marina som oppdaget en mann i sjøen i nærheten av Nautsfjellet ved Ytre Nodevik. Han hadde på seg overlevingsdrakt, og de fikk ham om bord i båten, men han hadde ligget i vann lenge så han var svært nedkjølt, men han fikk sagt det at det var to andre om bord i båten. Mannen ble brakt inn til Tregde Marina, og først da ble redningsaksjonen satt i gang litt før kl.11.00

Redningsskøyta «Hvaler» i leter etter savnede tyskere.

Det var i dette området den siste av de to omkomne ble funnet.

De to andre, som hadde på seg redningsvester, ble funnet senere, én nede i fjæra ved Sandøy og plukket opp av brannvesenet som var ute og lette, den andre ble funnet i nærheten av Ryvingen, og ble hentet opp av redningshelikopteret.

Forts. neste side

Da var klokken 12.44, så disse hadde ligget i vann i flere timer og var helt livløse og ble bragt videre til Ullevål sykehus, hvor de ble erklært døde fredag kveld. På hytta i Skjernøysund var samboeren til den ene av de omkomne igjen. Hun reiste videre til Oslo samme dag når hun fikk høre om ulykken.

Hvor ulykken skjedde er ikke helt fastslått, men den overlevende forklarte at de fikk to brottsjøer over seg etter hverandre så båten sank. Han tror det var i nærheten av Eigelandsskjærene. Som nevnt var det tung sjø, og vinden økte til kuling fra vest, sjøen økte litt utover formiddagen.

Bryggen i Torvhola

Mandal motorbåtforening har brukt 3000 dugnadstimer på å bygge et av landsdelens beste anlegg i Torvhola i Ystevågen. Det har vært et arbeid som har vart i 18 måneder, og anlegget er nå ferdig. Det er ikke småtterier de har fått til. Det er satt opp en gapahuk med innebygd peis, nytt toalettanlegg, en flott strand og en brygge med plass til minst 20 store båter. Anlegget har en verdi på over to millioner kroner og det er et gigantisk spleiselag. I tillegg til de 3000 timene dugnad er det mottatt 600.000 kroner fra skjærgårsmidlene til fylkeskommunen. Mye av materialene og utstyret er sponset av lokale bedrifter og foreninger i Mandal. Hele anlegget er gjerdet inne med adgang gjennom to grinder. Vi håper at anlegget vil bli mye benyttet, også av Skjernøyfolk, det har en fin badestrand, så området er godt egnet for barnefamilier, og vi vil understreke at dette er et friområde med plass for alle.
Det har alltid vært et populært utfartssted for det ligger godt i le for vestavinden.

Gapahuken rett fram i bildet.

Flere bord og benker er plassert rundt på brygga.

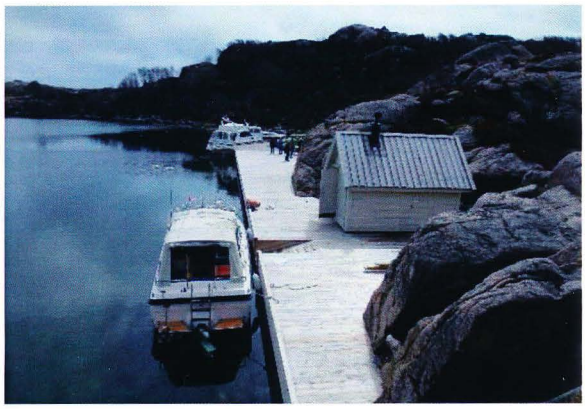

Brygga er blitt veldig stor, med plass til mange båter.

Skjernøyposten i ny drakt

Da Skjernøyposten nr. 1 i 2013 var i ferd med å bli skrevet ut sa vår kjære skriver takk for seg, og vi var så heldige at Ronny Pedersen ved Sjøsanden Grafiske sa seg villig til å skrive ut resten. Da ble vi enige om at tiden nå er inne for å gjøre noen endringer, og fra nå av er det Sjøsanden Grafiske som skriver ut Skjernøyposten. Og i hefteform – som du nå holder i hendene dine.
I Skjernøypostens historie er dette et kvantesprang fra den første tiden, da ett eksemplar av hver side ble skrevet ut og siden stensilert opp i ønsket antall ark.

Forts. neste side

Som dere ser på bildet under er det mange operasjoner før det ferdige produktet er puttet i konvolutten. Nå er dette da historie, og vi leverer en minnepinne med det ferdige produktet til Ronny på Sjøsanden Grafiske, og han og/eller hans undersåtter skriver ut heftene.
Vi må fremdeles forfatte stoffet, Evert skriver på konvoluttene, og vi putter vår lille avis i konvolutten.

Skjernøyposten nr. 1. 2013 blir satt sammen: Foran Sigurd og Hanne. Bak: fra v. Evert Janne og Rita.

Det nye fra Posten er at vi på e-post må sende inn oversikt over antall konvolutter som skal sendes til de forskjellige land, samt vekten på konvolutten. Neste dag får vi da et fraktbrev som tas med til postkontoret sammen med konvoluttene. Det eneste de gjør på posten er å ta imot betalingen og putte konvoluttene i kasse som sendes med postbilen....

Når det gjelder maskiner har vi skiftet mange i årenes løp, og de har vært plassert i kjelleren hos Sigurd hvor har opptatt mye plass. Den siste maskinen fikk vi av Tor Anders Puntervoll som vi takker meget for. Like ens vil vi takke Harald Hågensen i Mandal for en flott og effektiv blekkskriver som er mye i bruk. Dette burde vi ha nevnt i forrige nr., vi beklager. Og til slutt vil vi takke Svein Ole Borø ved Kontorsenteret i Mandal som har hatt mange turer til Skjernøy for å fikse på kopimaskinene når det har vært stopp i trykkingen. Han stilte opp så sant han kunne, både på kvelder og helger. Takket være han kunne Skjernøyposten komme ut på fastbestemt tid. En gang trykket han opp mange sider for oss på Kontorsenteret.

Engasjerte ungdommer fra Skjernøy

I år ble musikalen Fame satt opp på Buen i Mandal. Der var det med to av våre ungdommer fra øya; Margrethe Lans Syvertsen og Truls Dyrstad. Oppsetningen får flott mediedekning og veldig god respons fra alle kanter. Ungdommene selv sier til Lindesnes at de synes det var en flott og gøy opplevelse å ha med seg.

Hanne

Kofilnagler i Ystevåa

Går man tur rundt Ystevåa, går man gjennom grinda i steingjerdet på bildet. Det var enklest å lage gjerde for dyrene her. På toppen av steingjerdet står noen jernpinner som vi har lurt på hva er.

Reidar Jenssen forteller at dette er kofilnagler fra en av seilskutene som ble opphugget på Farestad.

På de store seilskutene brukte man kofilnagler av jern, med hull gjennom toppen. Kofilnaglene kom som vi ser til nytte som gjerdestolper boret ned i steinene i gjerdene. Bonden tredde en streng gjennom hullet i toppen for å hindre at dyrene hoppet over.

Naglene i Ystevåa stikker ca. 35-37 cm over steinen, så da må man regne med at de er totalt 40-45 cm lange, og ca. 3 cm i diameter.

Da seilskutene måtte gi tapt for dampskipene ble noen av dem rigget ned på Ankerodden på Farestad. Der ble også ballasten losset, før skipene ble slept inn til Va innerst i Ystevåa og hugget opp av Farestad Opphugningskompani.

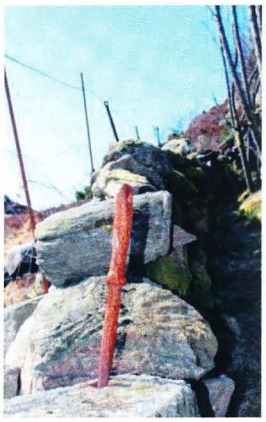

På internett kan man lese:

"En kofilnagle er en dreiet trepinne som ble brukt på eldre seilfartøyer for fastgjøring av tau.

Naglen er ca. 30 cm lang og 25 mm i diameter. I den ene enden er den utformet med et håndtak med en enkel krave under. På innsiden av rekka løp det en solid planke med hull – en naglebenk. Der det var behov for et taufeste satte en inn en kofilnagle. Under seilas kunne det være behov for å flytte festepunktet for en haling. Dette kunne enkelt gjøres ved å flytte kofilnaglen til et annet, mer egnet hull i naglebenken.

Tilsvarende var det naglebenk utformet som en firkantet ramme rundt foten av masten. Til denne løp alt tauverk som fulgte masten ned. Normalt hadde alle halinger ved masten sin faste plass slik at det var lett å hale rett part, selv i mørke og regn.

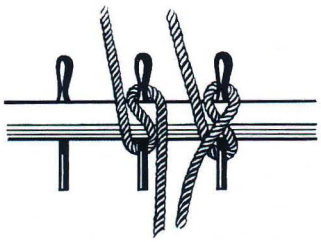

Kofilnaglene ble brukt både til fastgjøring av tau og til opphenging av overskuddstau slik at dette kom i god orden."

Janne

Naturlos-tur

26.mai var det naturlos-tur fra Skjernøysund.
Grunnet en misforståelse ble ikke turen annonsert i Naturlos-heftet, men bare på nettsiden deres. Derfor var det bare 2 stk. utenom øya som var med på turen. Vi var til sammen 16 stk.

Løypa gikk på den gamle losstien langs Østerkjødna og opp til Grottevarden.
Vi stoppet ved den gamle drikkevannskilden litt ovenfor Østerkjødna, hvor naturlos Knut B. Knutsen fortalte om bruken av kilden i "gamle dager". På toppen ble det en liten hvil i nydelig vær og temperatur. Det var nesten ikke et vindpust der oppe. Og en fantastisk utsikt.

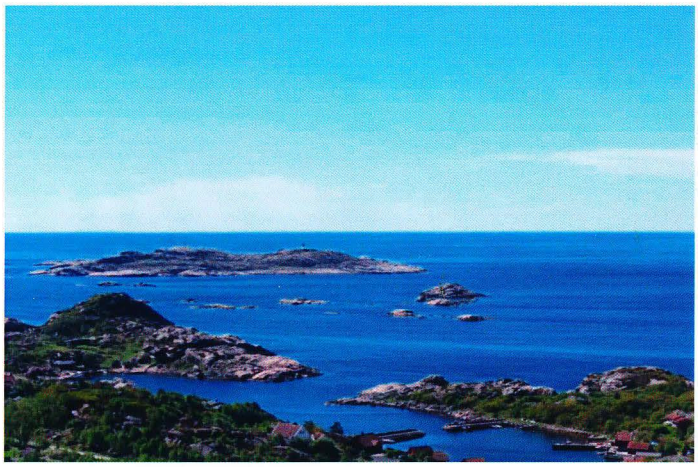

Deretter gikk turen ned til Dyrstad skole, der vi koste oss med kaffe/drikke og niste mens Knut fortalte om Skjernøysund fra eldre tider, Grottevarden og dens funksjon som signalstasjon og vaktstasjon, og litt om Dyrstad skoles historie.

Etterpå gikk de fleste hver til sitt, mens noen ble med på tur til "navnesteinen" som ligger litt sørvest for skolehuset. Vi fikk høre at Historielaget planlegger å sette opp en infotavle ved Gjestgiveriet i Skjernøysund, og ved "navnesteinen".

Vi blar i arkivet

Vi forsetter fra nr. 3. 1977. Forsiden forteller om hundreårsjubileet for Dyrstad skolehus. Det ble avviklet i alle tiders sommervær siste søndag i juli, og Skjernøyfolk og andre med tilknytting til øya og skolen kom fra alle kanter av Sørlandet.
Syvert Mørk ledet og ønsket velkommen til ca. 250 - 300 frammøtte. Prost Stensager holdt en kort andakt, og Elly Fjermestad leste en prolog (er skrevet på side 2 i samme nr.) som sluttet med at «huset måtte bevares, så det ikke forfares». Det var kaffepause med salg av pølset og brus. Noen hadde ikke sett hverandre på 20 – 30 år, og gamle minner dukket sikkert opp.
Dagens høydepunkt var «skoletimen». 14 stk. + lærer hadde kledd ser ut som en skoleklasse anno 1877 med korte bukser og lange kjoler. John Walvick var lærer. Timen begynte med navneopprop: Tobias, Rasmus, Oskar, Petrine, osv. Så sang klassen «Mellom bakker og berg» og første time begynte med geografi og mange rare spørsmål og svar. Det var et festlig innslag som Øyfred Valvik var forfatter til. Andreas Dyrstad gav deretter en orientering om skolehusets tilblivelse. Carla Stjernesund Bjor og Theo. Pedersen Dyrstad fortalte minner fra skoledagene. Peder Pedersen sang sjømannssanger. En gammel valgurne som ble funnet på loftet og er signert «Forligsvalg» ble satt fram til kollekt og det innbrakte kr 621. -.

Skjernøymarsjen gikk 8. aug. i vakkert sommervær. Det var ikke mindre enn 1150 deltakere med stort og smått. Den minste bare noen måneder gammel og den eldste over 80 år. Ester Vågsvoll som er formann i Skjernøy I.L. var også i år marsjgeneral.

Mandalspike heltinne i Oslo i 1963

Dette sto å lese i Lindesnes Avis 21.mai 2013. For 50 år siden jobbet frøken Signe Tobiassen på postkontoret på Grønland i Oslo da en raner etter postkontorets stengetid prøvde å få med seg kassabeholdningen på ca. kr 270 000.
Han pekte på damene med pistol, og ville ha dem med inn i hvelvet.

En av de andre damene på kontoret satte seg til kraftig til motverge, og Signe reagerte resolutt, og stakk ut bakveien da ransmannen kom i klammeri med den andre damen. Hun fikk varslet politiet, og raneren forsvant opp trappene og ut på taket da han innså at politiet var varslet og at han ikke fikk med seg en krone. Raneren ble aldri tatt, men var blitt observert i full fart bortover taket.

Signe er i dag bosatt i Valvik og har etternavnet Aalvik.

Janne

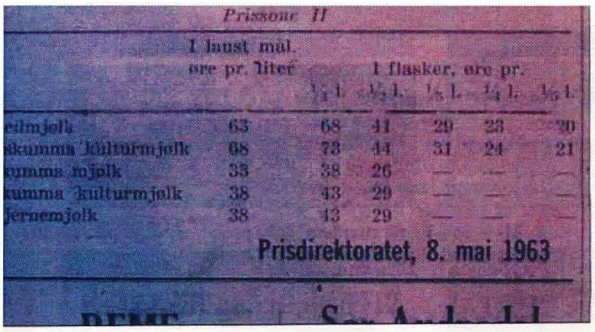

Prissone II

	I løst mål. øre pr. liter	I flasker, øre pr. ½ l.	½ l.	⅓ l.	¼ l.	⅕ l.
eilmjølk	63	68	41	29	23	20
skumma kulturmjølk	68	73	44	31	24	21
umma mjølk	33	38	26	—	—	—
umma kulturmjølk	38	43	29	—	—	—
jernemjølk	38	43	29	—	—	—

Prisdirektoratet, 8. mai 1963

pris: Prisdirektoratet har satt opp prisen på melk, ost, mel og gryn og junngjør det i alle landets amme dag. FAKSIMILE Lindesnes 9. mai 1963

Lindesnes for 50 år siden

ppa, hvorfra Bjørg Ahldt sin russetale.

atpriser

mai er prisene på ost, nel og gryn igjen satt opp. ter en liter melk i løst mål Flaskemelken koster 70 teren, mens skummet r satt opp til 40 øre. Gaukoster kr. 7.80 pr. kg. Og ysost kr. 6,55. Ekte geiå man betale kr. 12.10 for. e ble bekjentgjort i an- fra Prisdirektoratet sam- g.

penger tilbake

nge ukene med strømut- g er for lengst over, og nå onnentene også glede seg få noen kroner tilbake fra el-verkene for den strømmen man ikke fikk. For kunder hos Mandals Elektrisitetsverk blir det betalt tilbake 6 prosent av et årsforbruk, mens VAE må ut med 7 prosent til sine kunder.

Nytt uthus lagt i aske

En vettskremt guttunge på fire år ble i går kveld funnet under låvebroa til John T. Byremos brennende uthus på Byremo i Grindheim. Heldigvis var låvebroa av betong, og i rommet under den hadde guttungen stukket seg bort. Han hadde fått tak i fyrstikker, brukt dem oppe på låven, og dermed var det gjort. Det flunkende nye uthuset brente i løpet av kort tid ned til grunnen.

Det var naboer som oppdaget brannen ved 19.30-tiden. De styrtet til og fikk dyrene ut av fjøset, tre kyr, en okse, en hest og en kalv. Man så ikke noe til den lille gutten, og det ble straks satt i gang leting etter han. Heldigvis ble han funnet forholdsvis raskt. John T. Byremo var i skogen da brannen brøt ut.

Det nye uthuset var forsikret 40.000 kroner og det gamle for 5000 kroner.

Mandalspike heltinne i Oslo

Den unge, 19 år gamle Signe Tobiassen fra Mandal var en av de tre jentene som i går ble overfalt på postkontoret på Grønland i Oslo. Ransmannen forsøkte å rane postkontorets kasse som var på 270.000 kroner, men takket være de tre modige jentenes resolutte motstand, fikk forbryteren panikk og måtte ta flukten uten å få med seg en eneste krone.

Det var Signe Tobiassen som så sitt snitt til å komme ut av banken og sørge for at politiet ble varslet. Samtidig satte de to andre seg så hardnakket til motverge at forbryterens planer om et storkupp ble forpurret. Han hadde tydelig sett at Signe hadde kommet seg ut og fryktet nok for at hun ville varsle.

Dagbladet har intervjuet mandalsjenta. Hun forteller:

– Kontorets hovedinngang var stengt. Vi tre damene satt ved skranken og gjorde opp etter dagens arbeid. Forbryteren må ha kommet seg inn bakveien. Det første vi hørte var et rop om å stenge døra. Han gjorde et veldig sprang opp mot disken og ble stående like over meg med hevet pistol. Han siktet like ned i ansiktene våre.

– De ble redd da, frøken Tobiassen?

– Ja, jeg ble vel helst det. Han ropte noe om at han ville ha oss med inn i hvelvet. Fru Astrid Nilsen som satt nærmest, nektet og satte seg til motverge. Idet kampen mellom disse to begynte, så jeg mitt snitt til å smette ut bakveien. Jeg kom bort til pølsebua på hjørnet og ropte om hjelp, og snart etter kom politiet.

Forbryteren forsvant antagelig opp trappene i bygget og ut på taket. En forbipasserende hadde nemlig sett en skikkelse i stor fart bortover taket på dette tidspunktet. Raneren er foreløpig ikke pågrepet.

60 kvm småhusgrense

De strenge bestemmelsene om forbud mot å bygge småhus og hytter større enn 40 kvadratmater uten byggetillatelse blir nå opphevet. Grensen settes til 60 kvadratmeter. Det har lenge vært stor misnøye omkring denne grensen, og svært mange har latt være å bry seg om den. Det har ført til anmeldelser og store foreleg.

Nye infotavler på Skjernøy

Styret i Historielaget og medhjelpere var 23.april i Valvik og satte opp 3 informasjonsskilt.
2 av dem ble satt opp på Slottsborg:

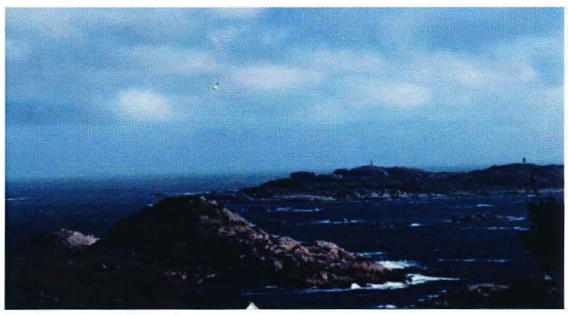

Slottsborg bygdeborg:

Slottsborg var fra gammel tid en bygdeborg. Når man står på den 35 m høye toppen ser man at den ganske lett kan forsvares mot angrep nedenfra, bortsett fra ett punkt.

Var det hit opp de flyktet, våre forfedre, når de var truet?

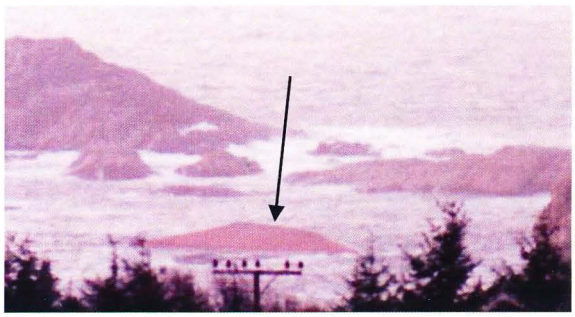

Stavfjordforliset:

Lørdag 9.januar 1993 var M/S "Stavfjord" på reise fra Gullhaug (DYNO Industrier) ved Drammen til Jøssingfjord med 200 tonn dynamittnitrat og 43 000 fenghetter.

Bildet viser dynamittbåten Stavfjord dagen etter forliset. Eksplosjonen skjedde som kjent 11.januar 1993.

Forts. neste side

Denne sylinderformede gjenstanden ble funnet i Rossevika etter Stavfjordforliset. Vekt: Ca. 70 – 75 kg.

Den er nå markert med treskilt.

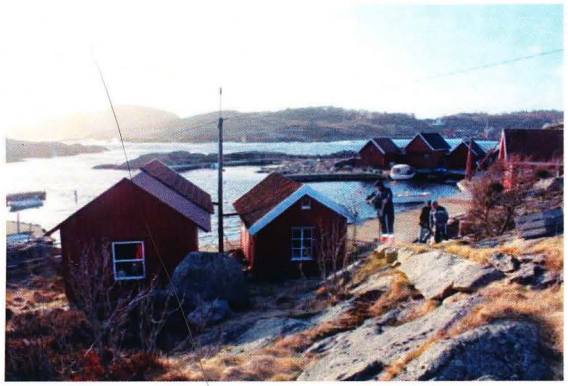

Industri i Valvika:

For nærmere hundre år siden var det aktiv industri i Valvikstranda. Her var det hermetikkfabrikk, båtbyggeri og gruvedrift i Slottsborgheia og på Monen.

Stien opp til Slottsborg ble ryddet, og merket med nytt skilt fra hytteveien.

FOTO FRA SKJERNØYS HISTORIE I SVUNNEN TID. Kilen - inne ved veien som er ny, og føres frem til Skjernøybroa. Skjernøybroa sto ferdig i mai 1964, så bildet er vel tatt i 1963-64.

Smånytt fra øya

25-årsfest for Skjernøy historielag

Søndag 28.juli klokken 1300 feirer vi historielagets 25-års jubileum på Dyrstad skolehus. Da er øyas befolkning og alle andre som måtte ønske det hjertelig velkommen til sommerfest i kjent stil. Det vil bli utdelt premier til beste utkledning. Det vil bli salg av historielagets nye T-skjorter med logoen vår på, samt DVD inneholdende bilder fra gårdene på Skjernøy i "gamle dager". Ta med deg en venn og kom og feir dagen med oss. Det blir salg av vafler, kaker og kaffe. Utlodning og leker for barna blir det òg. Sett av dagen allerede nå til en hyggelig sommerfest.

Hjertelig velkommen

Hilsen Skjernøy historielag

CD-salg av Skjernøybilder fra en svunnen tid

Skjernøy Historielag er i år 25 år. I den anledning er det under arbeid en
CD fylt med gamle bilder fra Skjernøy. Denne CD blir og få kjøpt i løpet av sommeren. Inntektene går til Skjernøy Historielag.....

Bryllupsfeiring

På Ryvingen fyr har det vært feiret mangt et bryllup i årens løp. Og de kommer langveis fra. Allerede i vår 2013, har to brudepar feiret sin dag.
Den ene i april, den andre i mai. De kom fra Stavern og Kristiansand. Så det går an å feire på Ryvingen, et hint til dere som går i giftetanker, og vil
feire eksklusivt!!!!

Mandal kommune - ikke penger til videre drift av Ryvingen.

Ja, dette var konklusjonen etter første møte i desember 2012 i Mandal
bystyre. Videre drift vil si at, Ryvingprosjektet slutter, og i Ryvingenprosjektet ligger Opplæring av skoleelever med Nils Reidar Christensen i
spissen for og gi dem en "skoledag" på Ryvingen, og utleie av Ryvingen med Rita T Dyrstad i spissen. Opphører driften vil dette medføre at lemmer blir satt på vinduene og dører stenges for folket. Men gode krefter trådde til for å redde HELE Ryvingenprosjektet. For skoleelevene fikk først pengene på plass, for sin del av driften. Men utleiedelen/fyrvertstillingen sto i fare for å bli lagt ned. Det hadde jo vært en tragedie om fyrstasjonen nå skulle stenges, nå da vi hadde fått den "opp og gå". Tross alt så kommer det en god del leieinntekter inn i kassa hver måned til driften av fyrstasjonen. Ingen skulle kunne overnatte på fyret lenger!!! Men heldigvis så sto gode krefter sammen og jobbet. Og nå i april besluttet Fylkesutvalget enstemmig at Vest-Agder fylkeskommune skal bevilge inntil kr 210.000. -.
Så skal de ansvarlige myndigheter se på prosjektets videre drift i årene som kommer. Vi har stor tro på at dette skal gå bra for Ryvingen fyrs videre liv!!!!

Kongeskipet «Norge»

Bildet er tatt fredag 31.05.2013. ca. kl. 0930. Det er Kongeskipet Norge på vei til Mandal. Fint skue på blankt hav. Det gikk opp Eikelands-renna på innsiden av Ryvingen. Den er 80x12m, så jeg kunne se å ta fine bilder fra terrassen vår på Dyrstad.

Åse-Karin.

Bildet er tatt 1. pinsedag i Rosnesvågen
Foto: Herbjørn Pedersen

Kunstutstilling

Også i år blir det utstilling av kunst i fyrtårnet på Ryvingen.
Ryvingens venner overtar utleie/drift av fyrstasjonen den 23.juni og holder åpent til 18.august. Da er alle velkommen til og gå på kunstutstilling og se bildene til Roald Larsen og Mari Sørensen. Og selvfølgelig også sove på fyret.

Fiskemåke

Fiskemåken ligger enda på sitt rede, men snart popper det nok fram noen nøster der, også.

Så vil vi gratulere Anette og Atle

Bongsted med en gutt som ble født 21. februar.
Han har fått navnet Emil.

Verdens fjerde lengste

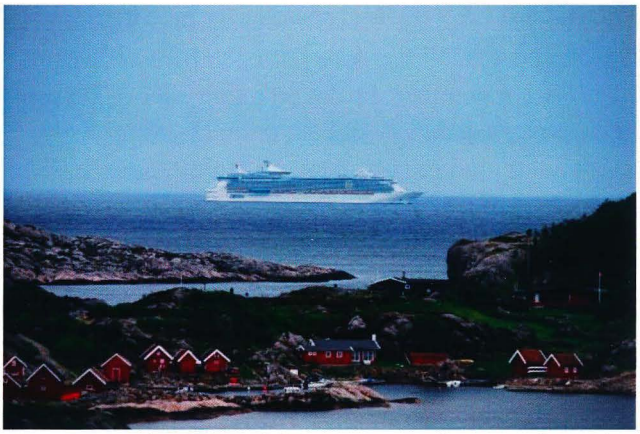

Det var onsdag 29.mai 2013, noen min. over åtte på kvelden den kom på leia fra Kr. sand på vei til Stavanger. «INDEPENDENCE OF THE SEAS». 339 m lang. Det er jo en hel flytende by... Deler gjerne bilder jeg tok med Skjernøyposten og håper de er til glede for noen. Åse Karin

Familien Tjeld

Hvis du tar fram lupen kan du her se at hr. og fru Tjeld har fått ut 3 små nøster – i Juvika 3.juni. Det var 4 egg i reiret, men 3 kom velberget ut. Kanskje havmåka hadde lunsj på det siste ?? De er

Barnedåp i kapellet

Søndag 2. juni fikk Hilde Therese og Tormod Haraldstads sønn navnet Hermann, og Steffen Dyrstad og Anita Sløgedals sønn fikk navnet Theodor.
Vi ønsker de nybakte foreldre til lykke.

Vi etterlyser fremdeles ny medarbeider i Skjernøyposten. Vi har ikke fått noen henvendelser siden forrige nummer. Er det en mann eller dame som kunne tenke seg denne jobben, er du hjertelig velkommen inn i redaksjonen. Vi har ett møte før hver utgave av posten, og ett møte når vi legger posten i konvoluttene, så det er ikke så mye jobb, og det går ikke med så mange kvelder. Betaling er ikke noe vi kan tilby, men vi har et godt miljø. Du trenger ikke ha gode skrivekunster, for det har ingen av oss, bare du ser positivt på det som skjer rundt oss. Du kan bare ta kontakt med en av oss i redaksjonen.

Vielse på Kapellet

Lørdag 11. mai. Det var Elisabeth Jentoft Berge som ble viet til Kristian Homme. Vi bringer paret de hjerteligste gratulasjoner.

100års jubileum

Til høsten fyller kapellet 100 år, og i forbindelse med jubileumsfesten i sept. ønsker komiteen for jubileet gamle bilder fra den tiden kapellet var nytt. Hvis det er noen som har slike bilder liggende og vil låne dem ut så ta kontakt med kommiteen.

"Makrelen e kåmmen"

Om kvelden 1.pinsedag kokte det av makrell på bukta i Juvika. John Olav rodde ut med rigla og trakk opp 13 fine makrell i løpet av ca. 10 min.
Rabarbraen er blitt såpass stor at den kan brukes til suppe, så vi har vel aldri hatt så kortreist middag på 2.pinsedag før.

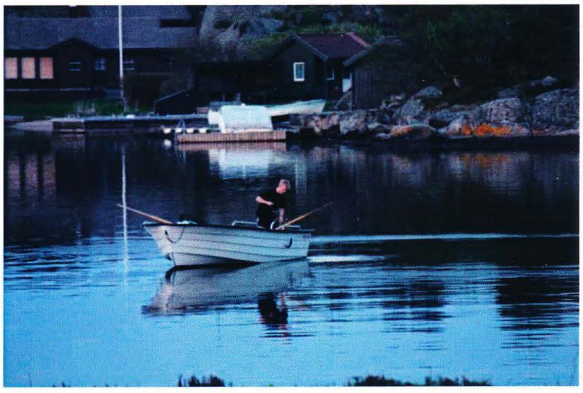

Bildet er tatt fra verandaen vår.
Janne

Meld deg på slektsforskingskurs

høsten 2013

Dersom det er interesse for det vil Skjernøy Historielag i samarbeid med Skarpeid slekt- og historieformidling og DIS Vest-Agder starte opp et slektsforskningskurs på Skjernøy grendehus september 2013.
Her vil du kunne lære hvordan du kan finne ut fakta om din slekt via digitale og andre medier. Skarpeid vil også kunne gi det mer generell informasjon om tidligere historie. Han har også forsket spesielt på slektene i området Skjernøy/Landøy/Tregde.

Er du interessert, ring Terje Jørgensen (404 50 060) og meld din interesse.

Nye innbyggere på øya

Nina og Frank Ramsdal flyttet inn i nytt hus på Berge i desember, og Nina Wilhelmsen og Dan Johansen flyttet inn i Ninas barndomshjem på Farestad i desember. Vi ønsker Nina og Frank, og Nina og Dan velkommen til Skjernøy.

Siden sist

Nå står atter en sommer for døren. Det er den 44.de i Skjernøyposten historie. Slik som det alltid har vært og er nå, nye hus er under bygging og andre hus er til salgs, men folketallet øker jevnt og trutt. Det skulle nå ha passert 400 innbyggere på øya.
Når vi ser tilbake siden siste nummer av Skjernøyposten så har våren vært kald helt fram til 17. mai. Nattefrosten fortsatte ut hele mars og størstedelen av april måned, til og med mai var det enkelte netter med frost. Dagtemperaturen kunne bli mellom 5 og 8 grader, men det har ikke vært så mye nedbør. Rett etter påske fikk vi noe snø som tinte raskt, men telen i jorda lå lenge. Vi ser også det er mye skade på blåbærlyng og vintergrønne busker som står brune.
Det gode været kom etter 17. mai og pinsehelgen var det godt og varmt med temperatur over 20 grader. Ja det var rett på sommer. Men siden har vi hatt en uke med mer eller mindre nedbør så nå gror gresset veldig godt. Ja, vi ser fram til mange godværsdager i sommer..... Redaksjonen ønsker alle lesere en riktig god sommer!!!